

en deixar-lo, qui sap si amb l'objecte de mantenir l'aire misteriós que en aquells temps tenia l'art de la medicina, però acabant, també, decantant-se cap a la supressió del mateix a mesura que les llengües s'anaven millorant i els coneixements mèdics eren més fermes, fins arribar a ésser del tot desconegut.

Ja sé que la proposta de tornar als temps de fer les fórmules en llatí, donarà lloc a somriures i més avui amb els corrents moderns tan orientats cap al positiu i fàcil menyspreant la idealitat, i no tindrà gaires defensors aquesta idea, com també sospito la de crítiques burletes que el públic en general hi faria, però, a la llarga, s'imposaria com acaben imposant-se totes les coses bones, per l'única força de la seva bondat.

L'adaptació del llatí com a llenguatge internacional, costaria una generació abans no tots els metges es trobessin en condicions de poder-lo estudiar, encara que tinc la seguretat de què passarien pocs mesos per obtenir que fossin molts els aptes per a la interpretació dels treballs i per a tenir una conversa científica.

Aquell que conegui l'Esperanto creurà equivocada la idea de cercar com a idioma el llatí, carregat de dificultats en el seu estudi, i no proposar l'Esperanto com a mitjà científic de llenguatge, essent com és tan senzill el seu estudi.

Sabut és que l'Esperanto, com a idioma artificial que és, creat únicament per a donar facilitats, i sense irregularitats en la seva construcció, amb un 60 per cent de paraules d'arrel llatina i que l'experiència comprova tan apta literàriament com científicament, no ha estat de sort, la veritat és que amb tot i els molts avantatges que gaudeix no és defensat per les Acadèmies erudites.

Qui sap si la causa n'és l'ésser artificial, i per tant, el no tenir defensors que se'l mirin com a propi, a semblança de com es tenen les llengües

maternes, el cas és que se'l té com a estudi secundari d'erudició, i com que en els temps actuals és de resultats més pràctics i immediats el coneixement del francès, anglès o alemany, se'l deixa de recó, essent solament algunes persones les que veuen la necessitat del llenguatge universal únic.

Havent demostrat l'experiència que amb tot i els anys que ja porta de vida l'esperanto no ha pogut imposar-se, hem d'orientar-nos vers una altra solució i aquesta solament la pot donar el llatí, llengua mare de totes les neollatines, relativament fàcil per a nosaltres, i que amb bona voluntat i sense trigar gaire tots podríem conèixer.

No proposo de començar-ne l'estudi tot seguit, però sí fer atmosfera en aquest sentit, per la qual cosa espero veure'm ajudat per altres col·legues en aquesta proposta.

Si ara comencéssim l'estudi del llatí, ens sentiríem rejuvenir, retornaríem en pensament a l'edat de quan anàvem a l'Institut i alternàvem els jocs juvenils amb el *musa, musae*, seguint amb l'epístola d'Horaci i eixamplant poc a poc els nostres coneixements, arribaríem a posar-nos a un nivell intel·lectual superior de l'actual, tota vegada que la ciència mundial no tindria dificultats, la medicina hauria esdevingut internacional mercès al petit esforç que significa el que cada un dels metges de tot el món es prengui la molèstia de dedicar cada dia un cert temps a l'estudi de la llengua d'Horaci.

Acabarem aquest article recordant els versos de l'epístola d'Horaci als Pisons, fent abans l' aclaració de què ell es referia únicament a les paraules i nosaltres estenem el concepte a l'idioma: *Multa renacentur quae iam cecidere, cadentque Quae nunc sunt in honore vocabula, si volet usus.*

Moltes de les paraules avui caigudes fora d'ús tornaran a reviure...